

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2024 kvartal 3

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2024-11-19

Dnr: 2024-02169

ESV-nr: 2024-50

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Annika Näsvalld Åhman

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 27 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Det finansiella sparandet används även för uppföljning av konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

Rapporten Underlag till statens finansiella sparande 2024 kvartal 3 har utarbetats av experten Mikael Marelius samt utredarna Leyth Ameri, Katarina Johansson, Hans Åhlander och Annika Näsvall Åhman.

Stockholm

2024-11-19

Lena Malmqvist

Enhetschef Statsredovisningen

Mikael Marelius

Expert

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs

Innehåll

Kontaktinformation	5
1 Sammanfattning	6
1.1 Försämrat sparande med 17 miljarder kronor	6
1.2 Inkomsterna ökade med 14 miljarder kronor	6
1.3 Utgifterna ökade med 31 miljarder kronor	7
1.4 Revideringar	7
1.4.1 Skatteintäkter	7
1.4.2 Löpande transfereringar inom Sverige	7
1.4.3 Kapitaltransfereringar	7
1.4.4 Inkomst från bolag	7
1.5 Allmän information	7
2 Statens inkomster	8
2.1 Inkomsterna ökade med 14 miljarder kronor	11
2.1.1 Oförändrade produktions- och importskatter	11
3 Statens utgifter	12
3.1 Utgifterna ökade med 31 miljarder kronor	18
3.2 Sociala naturaförmåner ökade svagt	18
3.3 Omkostnader för konsumtion ökade	18
3.3.1 Ökade inköp av varor och tjänster	18
3.3.2 Hyrorna fortsatte öka	19
3.3.3 Aktivering av material ökade	20
3.4 Löner och sociala avgifter ökade 5 miljarder kronor	20
3.4.1 Löneutgifterna ökade 8 procent	20
3.4.2 Sociala avgifter ökade 11 procent	21
3.5 Myndigheternas försäljning ökade med 2 miljarder kronor	21
3.6 Investeringarna var oförändrade under kvartalet	21
3.6.1 Militära investeringar var oförändrade	21
3.6.2 Räntekostnaderna fortsatte ned tredje kvartalet	22
4 Totala transfereringar	23
4.1 Löpande transfereringar till utlandet	23
4.1.1 EU-institutioner	23
4.1.2 Övriga utlandssektorn	24
4.2 Löpande transfereringar inom Sverige	24
4.2.1 Företagssektorn	24
4.2.2 Kommunala sektorn	25
4.2.3 Hushållssektorn	28
4.2.4 Ålderspensionssystemet	32
4.2.5 Subventioner	32
4.3 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	32
4.4 Kapitaltransfereringar inom Sverige	33

Kontaktinformation

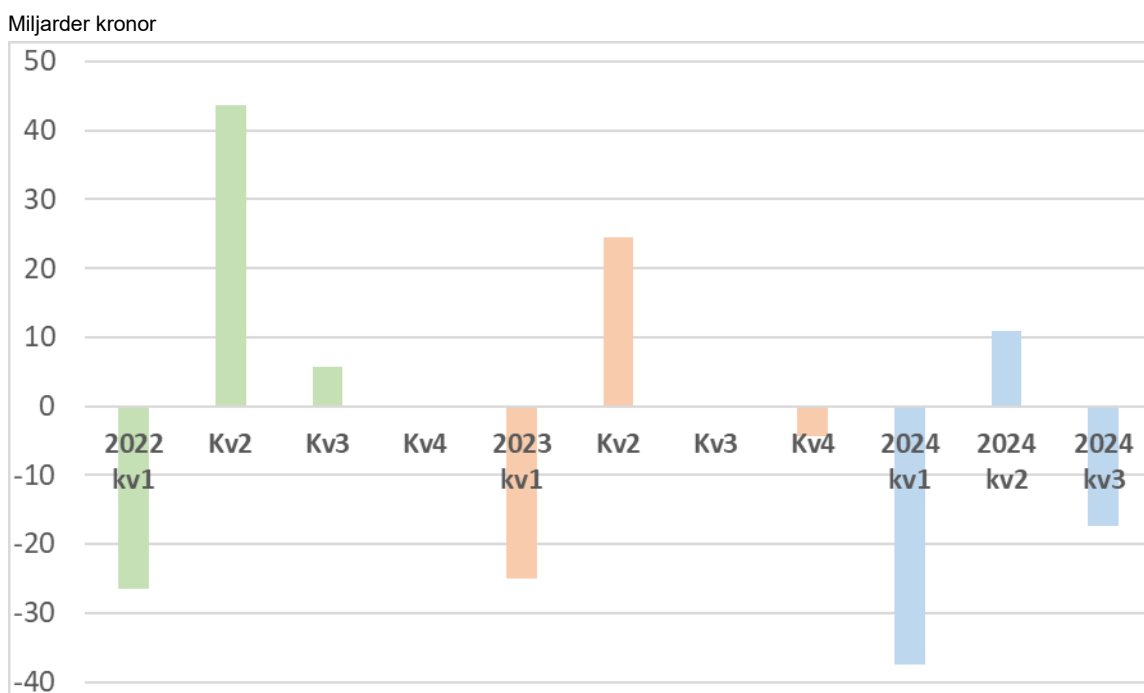
Ansvarig	Telefon
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarsmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Leyth Ameri Centrala studiestödsnämnden Migrationsverket Riksgäldskontoret	08-690 44 07
Katarina Johansson Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Sida	08-690 43 47
Hans Ahlander Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Kärnavfallsfonden Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvall Åhman Domstolsverket ESF-rådet Kammarkollegiet Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

1 Sammanfattning

1.1 Försämrat sparande med 17 miljarder kronor

Resultatet av beräkningen för tredje kvartalet 2024 visade ett finansiellt sparande för staten på -17 miljarder kronor. Jämfört med samma period föregående år var det en försämring med 17 miljarder kronor.

Diagram 1 Statens finansiella sparande per kvartal 2022–2024

1.2 Inkomsterna ökade med 14 miljarder kronor

Under tredje kvartalet 2024 ökade statens inkomster med 3 procent eller 14 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens inkomster till 446 miljarder kronor.

Under kvartalet var skatter på produktion och import oförändrade. Inom gruppen ökade löneskatter med 5 miljarder kronor och mervärdesskatt med 3 miljarder kronor. De extraordinära elkapacitetsavgifterna är avslutade vilket minskade skatterna med 12 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatter på inkomst och förmögenhet ökade med 11 miljarder kronor.

1.3 Utgifterna ökade med 31 miljarder kronor

Tredje kvartalet 2024 ökade statens utgifter med 31 miljarder kronor, 7 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens utgifter till 463 miljarder kronor.

Utgifterna för transfereringar och konsumtion ökade med 25 respektive 6 miljarder kronor under kvartalet. Räntorna minskade med 1 miljard kronor samtidigt som momsens ökade med 1 miljard kronor. Investeringar och beredskapslagring var i stort sett oförändrade.

De totala transfereringarna uppgick till 342 miljarder kronor, en ökning med 8 procent eller 25 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2023. Ökningen berodde främst på ett kapitaltillskott till Riksbanken under det nya anslaget *Återställning av Riksbankens eget kapital*.

1.4 Revideringar

1.4.1 Skatteintäkter

I och med att det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång sker löpande revideringar av skatterna i samband med varje produktionsomgång. Jämfört med publiceringen av andra kvartalet har totala skatteintäkter reviderats ned med ungefär 12 miljarder kronor avseende 2023, främst till följd av uppdaterade uppgifter avseende beskattningsutfallet. Även 2024 är uppdaterat jämfört med föregående publicering.

1.4.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Det är endast mindre revideringar av löpande transfereringar inom Sverige för perioden 2022-2024 kvartal 2. Revideringarna beror främst på uppdaterade skatter (kompensationer för skattereduktioner).

1.4.3 Kapitaltransfereringar

En revidering av RRF-fonderna på 1,8 miljarder kronor avseende kvartal 3 2023 gjordes kvartal 1 2024.

1.4.4 Inkomst från bolag

Under tredje kvartalet 2024 reviderades utdelningen från Telia avseende 2022 med 1,8 miljarder kronor som omklassades till extraordinära utdelning.

1.5 Allmän information

Samtliga uppgifter är i löpande priser. Utvecklingstal och förändringar visar jämförelser med motsvarande period föregående år.

2 Statens inkomster

Tabell 2 Statens inkomster och finansiella sparande 2022–2024 (miljoner kronor)

Inkomsttyp	Kv1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff.bel. Kv 3	Diff.% Kv3
01 Skatter på produktion och import	1 274 876	303 913	341 097	328 182	350 104	1 323 296	307 419	340 546	328 067	976 032	-115	0
01 Produktskatter	677 008	148 553	175 201	159 033	191 228	674 015	150 766	173 559	164 590	488 914	5 557	3
02 Övriga produktionsskatter	597 868	155 360	165 896	169 149	158 876	649 281	156 653	166 988	163 477	487 117	-5 672	-3
02 Räntetäkter	6 412	2 137	1 383	2 461	1 992	7 972	4 420	2 163	3 405	9 988	944	38
03 Inkomst från bolag	41 734	356	16 125	802	3 327	20 611	1 001	16 111	688	17 800	-114	-14
01 Inkomst från bolag	41 168	117	15 746	501	3 017	19 382	685	15 724	387	16 796	-114	-23
02 Kvarhållna utdelningar	566	239	379	301	310	1 229	316	387	301	1 004	0	0
04 Arrenden	671	167	135	139	138	579	137	146	134	416	-5	-4
01 Arrenden	12	3	6	9	9	26	7	17	4	28	-5	-54
02 Spektrumfrekvenser	496	124	89	89	89	390	89	89	89	266	0	0
03 Lokalradioavgifter	163	41	41	41	41	163	41	41	41	122	0	0
05 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	363 665	89 532	91 323	86 484	91 623	358 962	100 306	102 481	97 147	299 935	10 663	12
06 Sociala avgifter	14 547	4 074	4 027	3 963	3 898	15 962	4 636	4 433	4 307	13 376	344	9
07 Skadeförsäkringspremier, netto	2 292	262	655	61	763	1 741	580	377	476	1 433	415	686
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	4 342	914	1 439	582	1 230	4 164	968	1 527	698	3 194	117	20
01 EU-länder	1 678	384	870	204	474	1 932	388	993	301	1 681	97	47

STATENS INKOMSTER

Inkomsttyp	Kv1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff.bel. Kv 3	Diff.% Kv3
02 Övriga länder	1 198	383	309	333	505	1 531	366	329	303	998	-30	-9
03 EU-institutioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 Återvinningar	1 466	146	260	44	251	701	215	206	94	515	50	114
09 Transfereringar inom Sverige	37 237	8 657	10 049	8 469	11 427	38 602	9 414	9 974	10 201	29 589	1 732	20
01 Företagssektorn	5 345	986	1 953	907	2 111	5 957	921	970	1 312	3 203	405	45
01 Böter och straffavgifter från företag D759	671	277	964	98	402	1 741	156	172	243	571	145	148
02 Övriga transfereringar från företag D753	4 673	708	988	808	1 708	4 212	764	797	1 010	2 570	202	25
03 Återvinningar	1	1	1	1	1	4	1	1	60	62	58	5 418
02 Kommunala sektorn	9 518	2 344	2 238	2 245	2 545	9 372	2 547	2 311	2 429	7 287	184	8
01 Primärkommuner	8 461	2 112	1 956	2 056	2 098	8 223	2 219	2 060	2 176	6 455	120	6
02 Regioner	936	207	225	160	367	959	284	223	209	716	49	31
03 Kommunala ideella organisationer	121	25	57	29	79	190	44	28	44	115	15	51
04 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Hushållssektorn	21 188	5 091	5 622	5 088	6 549	22 351	5 703	6 466	6 229	18 398	1 141	22
01 Hushållens ideella organisationer	11 213	2 786	2 994	2 607	3 336	11 723	3 092	3 015	2 740	8 846	133	5
02 Egentliga hushåll	9 976	2 305	2 628	2 481	3 214	10 628	2 612	3 452	3 489	9 552	1 008	41
01 Böter och straffavgifter från hushåll D753	1 159	230	370	242	305	1 148	353	391	317	1 060	74	31
02 Övriga transfereringar från hushåll D753	8 816	2 075	2 258	2 239	2 909	9 480	2 259	3 061	3 172	8 492	933	42
03 Återvinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04 AP-fonden	726	190	191	190	191	761	196	197	196	589	6	3

Inkomsttyp	Kv1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff.bel. Kv 3	Diff.% Kv3
05 Mottagna subventioner	461	46	46	38	31	161	47	30	35	112	-4	-9
10 Kapitalskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Bidrag för investering och RRF	10 593	2 429	2 415	984	2 913	8 742	1 508	1 350	845	3 702	-140	-14
01 Bidrag för investering	1 910	557	599	401	709	2 266	580	533	448	1 561	47	12
0 Forskningsbidrag från EU	1 910	557	599	401	709	2 266	580	533	448	1 561	47	12
02 RRF	8 683	1 872	1 817	584	2 204	6 476	928	817	397	2 141	-187	-32
01 RRF löpande transferering	8 683	183	414	352	117	1 066	124	138	135	396	-217	-62
02 RRF investeringsbidrag	0	1	22	108	-42	90	1	1	2	5	-106	-98
03 RRF kapitaltransferering	0	1 687	1 381	123	2 129	5 321	803	678	260	1 740	136	111
12 Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa utgifter	1 733 6	437 387	444 132	432 061	471 773	1 785 353	467 912	468 299	463 314	1 399 525	31 253	7
Summa inkomster	1 756 3	412 442	468 649	432 126	467 414	1 780 632	430 389	479 108	445 967	1 355 464	13 841	3
Finansiellt sparande	22 766	-24 945	24 517	66	-4 359	-4 722	-37 524	10 809	-17 347	-44 061	-17 413	-26 428

2.1 Inkomsterna ökade med 14 miljarder kronor

De totala inkomsterna uppgick till 446 miljarder kronor tredje kvartalet 2024 vilket var en ökning med 3 procent eller 14 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2023.

2.1.1 Oförändrade produktions- och importskatter

Under kvartalet uppgick skatter på produktion och import till 328 miljarder kronor. Löneskatterna ökade med 5 miljarder kronor och Mervärdesskatter ökade med 3 miljarder kronor. Den avslutade skatten *extraordinära elkapacitetsavgifter* medförde en minskning med 12 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter ökade med 11 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen avsåg både hushålls- och bolagsskatter som båda ökade med 7 respektive 4 miljarder kronor. Totalt uppgick de till 97 miljarder kronor.

Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten. Det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång. Skatterna indelas i:

Produktsskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktionsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.

Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

3 Statens utgifter

Tabell 3 Statens utgifter och finansiella sparande 2022–2024 (miljoner kronor)

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
Total konsumtion	309 002	74 052	83 986	78 381	94 948	331 367	80 204	87 952	84 697	252 853	6 316	8
Totala investeringar	73 655	11 383	19 870	18 189	29 130	78 573	16 117	19 708	18 412	54 237	222	1
Totala räntor	26 382	7 953	7 673	6 072	6 386	28 084	6 701	6 097	4 774	17 572	-1 297	-21
Totala transfereringar	1 273 897	334 770	318 884	316 860	325 443	1 295 957	353 916	338 697	342 112	1 034 725	25 252	8
Total beredskapslagring	4 763	-574	1 360	1 258	-1 203	840	123	2 558	1 070	3 751	-188	-15
Total statlig moms	45 430	9 707	12 235	11 076	17 026	50 044	10 646	13 176	12 119	35 941	1 043	9
Summa utgifter	1 733 601	437 387	444 132	432 061	471 773	1 785 353	467 912	468 299	463 314	1 399 525	31 253	7
01 Sociala naturaförmåner	14 006	3 644	3 778	3 232	4 004	14 657	3 585	3 828	3 271	10 684	39	1
02 Omkostnader för konsumtion	152 366	31 886	41 261	34 404	56 091	163 642	34 866	39 888	38 228	112 982	3 824	11
01 Inköp av varor och tjänster	164 186	31 885	44 583	37 325	60 641	174 434	35 913	42 834	40 376	119 124	3 052	8
01 Utomstatligt	150 385	30 320	41 352	34 930	54 137	160 739	34 209	39 715	37 331	111 254	2 401	7
02 Inomstatligt	13 801	1 565	3 231	2 395	6 504	13 696	1 704	3 120	3 046	7 870	651	27
02 Personalomkostnader	4 817	1 046	1 383	934	1 741	5 103	1 099	1 335	1 021	3 455	87	9
03 Hyror	25 516	6 980	7 112	7 065	7 702	28 858	7 559	7 823	7 873	23 254	808	11
04 Reparationer av lokaler	532	93	184	86	299	662	77	132	115	324	30	35
05 Material, egenutvecklade investeringar	-43 277	-8 264	-12 103	-11 104	-14 400	-45 872	-9 976	-12 392	-11 264	-33 632	-160	1

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	0	-4	-48	-7	-60	-119	-3	-24	-22	-49	-15	210
07 Offentligrättsliga avgifter	222	54	63	40	69	227	74	87	56	217	15	38
08 Övriga omkostnader	161	39	32	12	19	102	41	31	14	87	2	20
09 Fordonsskatter	42	11	11	11	16	49	16	12	12	40	1	7
10 Övriga produktionsskatter	168	45	45	43	64	198	66	50	46	161	3	7
03 Löner och sociala avgifter	203 601	52 654	55 291	54 356	55 054	217 354	56 880	60 207	58 949	176 036	4 593	8
01 Löner	134 443	34 544	36 431	35 772	36 275	143 022	36 795	39 165	38 466	114 426	2 694	8
02 Sociala avgifter	69 190	18 168	18 867	18 581	18 936	74 552	20 149	21 025	20 552	61 725	1 971	11
03 Värnpliktslöner	736	143	257	248	204	852	173	364	230	767	-18	-7
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-1 144	-293	-340	-272	-407	-1 313	-333	-418	-332	-1 083	-60	22
05 Övriga löner	263	64	53	20	32	169	67	51	23	142	4	19
06 Övriga sociala avgifter	112	27	23	8	15	73	29	22	10	60	2	19
04 Försäljning	-60 972	-14 131	-16 344	-13 612	-20 200	-64 287	-15 126	-15 971	-15 751	-46 849	-2 140	16
01 Extern försäljning	-42 627	-9 661	-11 918	-9 938	-12 987	-44 505	-10 629	-10 979	-11 155	-32 763	-1 217	12
02 Intern försäljning	-18 345	-4 470	-4 426	-3 674	-7 213	-19 783	-4 497	-4 993	-4 596	-14 086	-922	25
Total konsumtion	309 002	74 052	83 986	78 381	94 948	331 367	80 204	87 952	84 697	252 853	6 316	8
05 Investeringsverksamhet	73 655	11 383	19 870	18 189	29 130	78 573	16 117	19 708	18 412	54 237	222	1
01 Byggnader och anläggningar	47 559	8 851	13 380	12 323	15 723	50 276	11 140	13 611	12 840	37 591	517	4
02 Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och	1 592	200	507	399	1 077	2 184	276	551	512	1 339	113	28
03 Maskiner, transportmedel och inventarier	10 527	2 217	2 773	2 198	5 216	12 403	2 088	2 500	2 302	6 890	104	5

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
04 Forskning och utveckling, immateriella investeringar	3 067	706	915	683	977	3 281	851	1 035	650	2 535	-34	-5
05 Försäljning av materiella tillgångar	-795	-200	-174	-58	-122	-553	-52	-56	-80	-189	-22	38
06 Militära investeringar	11 705	-392	2 469	2 644	6 260	10 981	1 815	2 066	2 188	6 070	-456	-17
Totala investeringar	73 655	11 383	19 870	18 189	29 130	78 573	16 117	19 708	18 412	54 237	222	1
06 Räntekostnader	26 382	7 953	7 673	6 072	6 386	28 084	6 701	6 097	4 774	17 572	-1 297	-21
01 Räntor på statsskulden m.m.	26 178	7 934	7 599	5 905	6 124	27 563	6 639	6 046	4 677	17 361	-1 228	-21
02 Övriga räntekostnader	210	23	79	173	267	543	76	68	118	262	-56	-32
03 Räntor, egenutvecklade investeringar	-6	-5	-5	-7	-5	-22	-15	-17	-20	-52	-14	209
Totala räntor	26 382	7 953	7 673	6 072	6 386	28 084	6 701	6 097	4 774	17 572	-1 297	-21
07 Löpande transfereringar till utlandet	87 941	25 960	22 804	16 968	20 550	86 282	23 317	20 727	14 745	58 790	-2 222	-13
01 EU-institutioner	41 413	10 751	10 511	10 111	6 063	37 436	6 740	8 625	7 485	22 850	-2 626	-26
01 BNI-avgift (kassamässig)	32 691	8 161	8 172	7 692	3 831	27 855	4 215	6 416	5 118	15 750	-2 573	-33
02 UK-avgift (kassamässig)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 EU-moms (kassamässig)	7 741	2 311	2 078	2 149	1 612	8 151	2 153	1 884	2 019	6 056	-131	-6
04 EU Tilläggsavgifter	982	279	261	270	620	1 431	371	325	348	1 044	78	29
02 Övriga utlandssektorn	46 528	15 209	12 293	6 856	14 487	48 846	16 578	12 102	7 260	35 940	404	6
01 EU-länder	2 019	467	392	268	582	1 708	417	425	654	1 496	386	144
02 Övriga länder	44 509	14 742	11 901	6 589	13 906	47 137	16 161	11 677	6 606	34 444	18	0
08 Löpande transfereringar inom Sverige	1 161 882	304 433	291 807	294 193	296 598	1 187 031	324 060	314 011	300 587	938 657	6 394	2
01 Företagssektorn	51 185	10 984	14 471	19 327	15 992	60 774	12 571	9 832	9 416	31 819	-9 911	-51

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
01 Statliga affärsverk	1 452	422	441	219	740	1 822	331	481	373	1 184	154	70
02 Statliga bolag	10 410	2 566	2 644	2 405	3 594	11 208	2 912	2 849	2 761	8 522	356	15
03 Privata företag m.fl.	38 064	7 671	11 199	16 382	11 087	46 339	9 029	6 285	5 969	21 283	-10 413	-64
04 Kommunala bolag	1 197	301	161	301	358	1 120	239	125	243	607	-58	-19
05 Försäkringsbolag	61	24	26	21	214	285	60	92	70	222	49	234
02 Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03 Kommunala sektorn	538 286	140 625	138 845	135 815	139 284	554 569	154 239	154 124	144 318	452 681	8 504	6
01 Primärkommuner	334 149	85 927	90 384	88 501	86 898	351 710	96 483	94 854	94 966	286 303	6 465	7
02 Regioner	201 907	53 453	48 081	46 898	51 945	200 378	56 577	58 687	48 937	164 201	2 039	4
03 Kommunala ideella organisationer	2 230	1 245	380	415	440	2 481	1 179	583	415	2 177	0	0
04 Hushållssektorn	390 229	106 561	93 103	93 562	95 911	389 137	107 492	102 281	98 999	308 771	5 437	6
01 Hushållens ideella organisationer	41 624	12 502	9 343	8 657	9 754	40 256	14 778	10 718	10 209	35 704	1 552	18
02 Egentliga hushåll	348 605	94 059	83 759	84 906	86 157	348 882	92 714	91 563	88 790	273 068	3 885	5
05 Ålderspensionssystemet	173 109	45 205	44 382	44 419	44 410	178 416	48 680	46 800	46 767	142 247	2 348	5
06 Subventioner	9 074	1 057	1 006	1 070	1 001	4 134	1 079	974	1 086	3 138	16	2
01 Staten	461	46	46	38	31	161	33	30	35	98	-4	-9
02 Kommuner	7 639	965	913	981	923	3 782	999	899	1 001	2 899	20	2
03 Regioner	974	47	47	50	48	191	47	44	50	141	0	0
09 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	634	61	147	1 984	497	2 690	398	130	66	593	-1 919	-97
01 EU-länder	189	34	75	1 836	6	1 951	20	1	3	24	-1 833	-100

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
02 Övriga länder	411	7	70	11	352	440	357	50	54	462	44	408
03 Infrianden av garantier	34	20	1	138	139	299	20	78	9	107	-129	-94
10 Kapitaltransfereringar inom Sverige	23 440	4 317	4 125	3 716	7 797	19 955	6 141	3 829	26 714	36 685	22 999	619
01 Företagssektorn	19 358	4 136	3 856	3 405	4 767	16 164	5 721	3 355	26 346	35 422	22 940	674
01 Privata företag m.fl.	11 561	2 741	2 601	2 184	2 539	10 064	3 453	1 357	25 838	30 648	23 655	1 083
02 Kommunala bolag	4 145	1 124	1 025	825	1 156	4 130	1 240	1 618	141	2 999	-684	-83
03 Infrianden av garantier	1 028	254	212	129	600	1 195	1 002	343	318	1 664	190	148
04 Tillskott till företag	2 625	18	18	268	471	775	26	36	48	111	-220	-82
02 Statliga ideella organisationer	3	2	2	1	4	9	2	1	1	4	0	-17
03 Kommunala sektorn	2 568	61	81	166	2 315	2 623	234	221	186	641	20	12
01 Primärkommuner	1 696	60	73	145	1 611	1 888	220	190	176	586	32	22
02 Regioner	716	-1	4	20	283	306	14	30	9	53	-10	-53
03 Kommunala ideella organisationer	156	2	4	1	421	429	0	1	0	1	-1	-85
04 Hushållssektorn	1 510	117	187	143	711	1 159	183	253	182	618	38	27
01 Hushållens ideella organisationer	475	34	37	40	152	264	32	85	46	163	6	15
02 Egentliga hushåll	1 034	83	150	103	559	896	151	168	136	455	33	32
Totala transfereringar	1 273 897	334 770	318 884	316 860	325 443	1 295 957	353 916	338 697	342 112	1 034 725	25 252	8
11 Beredskapslagring	4 763	-574	1 360	1 258	-1 203	840	123	2 558	1 070	3 751	-188	-15
Total beredskapslagring	4 763	-574	1 360	1 258	-1 203	840	123	2 558	1 070	3 751	-188	-15
12 Övriga kostnader	472	97	125	224	43	489	205	111	130	446	-95	-42

Utgiftspunkt	Kv 1-4 2022	Kv1 2023	Kv2 2023	Kv3 2023	Kv4 2023	Kv 1-4 2023	Kv1 2024	Kv2 2024	Kv3 2024	Kv1-3 2024	Diff. bel. Kv 3	Diff. % Kv 3
01 Bolagsskatt ÖSE	472	97	125	224	43	489	205	111	130	446	-95	-42
13 Statlig moms	45 430	9 707	12 235	11 076	17 026	50 044	10 646	13 176	12 119	35 941	1 043	9
Total statlig moms	45 430	9 707	12 235	11 076	17 026	50 044	10 646	13 176	12 119	35 941	1 043	9
Summa utgifter	1 733 601	437 387	444 132	432 061	471 773	1 785 353	467 912	468 299	463 314	1 399 525	31 253	7
Summa inkomster	1 756 368	412 442	468 649	432 126	467 414	1 780 632	430 389	479 108	445 967	1 355 464	13 841	3
Finansiellt sparande	22 766	-24 945	24 517	66	-4 359	-4 722	-37 524	10 809	-17 347	-44 061	-17 413	-26 428

3.1 Utgifterna ökade med 31 miljarder kronor

Tredje kvartalet 2024 ökade statens utgifter med 31 miljarder kronor, 7 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens utgifter till 463 miljarder kronor.

Utgifterna för transfereringar och konsumtion ökade med 25 respektive 6 miljarder kronor under kvartalet. Räntorna minskade med 1 miljard kronor samtidigt som momsens ökade med 1 miljard kronor. Investeringar och beredskapslagring var i stort sett oförändrade.

3.2 Sociala naturaförmåner ökade svagt

Under tredje kvartalet ökade utgifterna för sociala naturaförmåner med knappt 0,1 miljarder kronor eller 1 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Arbetsförmedlingen redovisade en minskning av utgifter med 0,1 miljarder kronor eller 9 procent. Förändringen återfanns under Anslaget *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* som minskade med 0,1 miljarder kronor, 9 procent, bland annat till följd av minskat antal deltagare i de olika programmen.

Domstolsverket ökade sina utgifter för sociala naturaförmåner med 0,1 miljarder kronor eller 9 procent. Ökningen återfanns under anslaget *Rättsliga biträden m.m.* där pengarna främst användes till offentliga försvarare, målsägandebiträden samt tolkar.

Försäkringskassan ökade sina utgifter avseende *Statligt tandvårdsstöd* med knappt 0,1 miljarder kronor eller 5 procent.

3.3 Omkostnader för konsumtion ökade

Omkostnader för konsumtion ökade med 4 miljarder kronor vilket motsvarade 11 procent.

3.3.1 Ökade inköp av varor och tjänster

Under kvartalet ökade myndigheternas inköp av varor och tjänster med 3 miljarder kronor eller 8 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Försvarets omkostnader ökar med drygt 2 miljarder till följd av ökad materielanskaffning och högre anslag.

Trafikverket ökade sina utgifter med 0,5 miljarder kronor, 3 procent. Ökningen utgjordes främst av högre produktion då de fått utökade anslag.

Kriminalvården fortsatte redovisa ökade kostnader. Detta kvartal ökade omkostnaderna med knappt 0,1 miljarder kronor, 10 procent. Kostnadsökningen berodde på den kapacitetsutökning som pågår då antalet klienter ökat och därmed även kostnaderna för behandlingshem och externa halvvägshus. Även kostnaderna för livsmedel, kläder och licenser fortsatte öka.

Naturvårdsverket rapporterade detta kvartal en ökning med 0,2 miljarder kronor, 62 procent, bland annat till följd av ökade utgifter för intrångsersättningar under anslaget *Skydd av värdefull natur*. Tecknade avtal och utbetalda belopp gällande intrång varierade stort mellan kvartalen.

Skogsstyrelsen minskade sina omkostnader med 0,1 miljarder kronor, 70 procent, till följd av minskade intrångsersättningar samt minskade utbetalningar för biotopskydd.

Folkhälsomyndigheten redovisade en minskning av inköp av varor och tjänster med knappt 0,1 miljarder kronor, -18 procent. Förändringen förklarades av minskade inköp av vaccin för covid-19 för vidareförsäljning till Norge och Island enligt tidigare regeringsuppdrag samt på en engångskostnad relaterad till covid-19-vaccin som myndigheten betalade andra kvartalet 2023.

Regeringskansliet minskade sina omkostnader med 0,1 miljarder kronor eller - 17 procent under kvartalet. Minskningen förklarades av lägre omkostnader till följd av att Sverige inte längre har ordförandeskapet i EU vilket vi hade 2023.

Försäkringskassan minskade sina inköp med knappt 0,1 miljarder kronor, -18 procent under andra kvartalet. Förändringen berodde bland annat på minskade kostnader för inhyrd personal, annonser samt konferenser.

Arbetsförmedlingen fortsatte minska sina utgifter med 0,1 miljarder kronor, - 21 procent. En bidragande orsak till nedgången var minskade kostnader för konsulttjänster och inhyrd personal.

3.3.2 Hyrorna fortsatte öka

Tredje kvartalet 2024 ökade statens utgifter för hyror med 11 procent, 0,8 miljarder kronor, jämfört med motsvarande period föregående år. Indexregleringar och omförhandlingar av hyresavtal fortsatte förklara en stor del av myndigheternas hyresökningar.

Försvarsmaktens hyror ökade med 0,2 miljarder kronor. Ökningen avsåg ett högre lokalbehov då fler gör värnplikt.

Kriminalvården rapporterade en ökning med 0,1 miljarder kronor eller 16 procent under andra kvartalet. Ökningen förklarades av ökat antal hyresavtal för lokaler för att hantera det svåra beläggningsläget.

Polismyndighetens lokalkostnader ökade med 0,1 miljarder kronor, 13 procent. Ökningen förklarades med ökat antal hyresavtal för lokaler.

3.3.3 Aktivering av material ökade

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar uppgick till 11 miljarder kronor tredje kvartalet. Det var en ökning med 0,2 miljarder kronor eller 1 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

3.4 Löner och sociala avgifter ökade 5 miljarder kronor

Utgifterna för löner och sociala avgifter uppgick till 59 miljarder kronor tredje kvartalet 2024, vilket motsvarar en ökning med knappt 5 miljarder kronor eller 8 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

3.4.1 Löneutgifterna ökade 8 procent

Under kvartalet ökade löneutgifterna med knappt 3 miljarder kronor vilket var 8 procent högre än motsvarande kvartal 2023.

Polismyndighetens löneutgifter fortsatte att öka under tredje kvartalet 2024. Myndigheten ökade löneutgifterna med 0,7 miljarder kronor, huvudsakligen på grund av ökning av antalet anställda.

Försvarsmakten ökade löneutgifterna med 0,4 miljarder kronor under tredje kvartalet 2024. Ökningen berodde på att Försvarsmakten fått ökade anslag för tillväxt. En del av tillväxten är utökade personalramar och därmed ökade personalkostnader.

Kriminalvårdens löneutgifter ökade med 0,3 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2023. Det berodde på en fortsatt ökning av antalet årsarbetskrafter, vilket är i linje med den pågående kapacitetsutökningen.

Löneutgifterna för Trafikverket ökade med drygt 0,1 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2023. Ökningen bestod främst av ökat antal anställda men även löneökningar under kvartalet.

3.4.2 Sociala avgifter ökade 11 procent

De sociala avgifterna uppgick till knappt 21 miljarder kronor tredje kvartalet 2024 vilket var en ökning med 11 procent eller 2 miljarder kronor högre jämfört med motsvarande kvartal 2023.

3.5 Myndigheternas försäljning ökade med 2 miljarder kronor

Under tredje kvartalet uppgick myndigheternas försäljning till knappt 16 miljarder kronor, en ökning med 16 procent eller motsvarande 2 miljarder kronor jämfört med samma kvartal 2023. Den externa försäljningen ökade med 12 procent medan den interna försäljningen ökade med 25 procent jämfört med motsvarande kvartal 2023.

Försäljningsintäkter en avdragspost

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

3.6 Investeringarna var oförändrade under kvartalet

Investeringarna uppgick tredje kvartalet till 18 miljarder kronor vilket var oförändrat jämfört med motsvarande kvartal 2023.

Investeringar i byggnader och anläggningar blev 13 miljarder kronor vilket var en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med samma kvartal föregående år. Trafikverket stod för huvuddelen av investeringarna. Trafikverkets investeringar bestod av 6 miljarder kronor till järnvägar och 4 miljarder kronor till vägar.

3.6.1 Militära investeringar var oförändrade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 2 miljarder kronor under kvartalet.

I modellen för försvarsinvesteringar ska investeringen aktiveras när material förs från Försvarets Materielverk till Försvarsmakten. Härutöver finns utgifter för

beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och som avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten ökade med 4 miljarder kronor under kvartalet.

Upparbetade förskott till och med tredje kvartalet 2024 uppgick till cirka 71 miljarder kronor.

Militära investeringar

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende militär materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

3.6.2 Räntekostnaderna fortsatte ned tredje kvartalet

Statsskuldräntorna minskade med drygt 1 miljard kronor till drygt 4,5 miljarder kronor eller 21 procent tredje kvartalet 2024 jämfört med motsvarande period 2023. Under perioden ökade statsskulden med 75 miljarder kronor till 1 038 miljarder kronor enligt Riksgäldskontorets officiella statsskuldsmått. Att statsskuldräntorna minskade trots en ökad statsskuld berodde på sjunkande marknadsräntor.

Övriga räntekostnader uppgick till 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet 2024 vilket var en minskning med nästan 0,1 miljarder kronor under perioden.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters (ÖSE) upplåning i affärsbanker.

4 Totala transfereringar

De totala transfereringarna uppgick till 342 miljarder kronor, en ökning med 8 procent eller 25 miljarder kronor, jämfört med samma kvartal 2023. Ökningen berodde främst på ett kapitaltillskott till Riksbanken under det nya anslaget *Återställning av Riksbankens eget kapital*.

4.1 Löpande transfereringar till utlandet

Löpande transfereringar till utlandet uppgick tredje kvartalet 2024 till knappt 15 miljarder kronor, en minskning med 13 procent eller 2 miljarder kronor. Löpande transfereringar till EU-institutioner minskade med knappt 3 miljarder kronor och transfereringar till övriga utlandssektorn ökade med 0,5 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2023.

4.1.1 EU-institutioner

Totalt blev EU-avgiften² drygt 7 miljarder kronor tredje kvartalet 2024, en minskning med knappt 3 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023. Avgiften till Europeiska unionen består av tre delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), mervärdesskatt och icke materialåtervunnen plast.

Den största avgiftdelen som baseras på BNI uppgick till 5 miljarder kronor tredje kvartalet 2024, en minskning med 33 procent eller knappt 3 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023. Minskningen beror på Sveriges reduktion på den avgiftdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för perioden 2021-2027.

Den andra avgiften till EU avser mervärdesskattebaserade avgiften som uppgick till 2 miljarder kronor tredje kvartalet 2024. Det är 0,1 miljarder kronor lägre än motsvarande kvartal 2023.

Tredje kvartalet 2024 uppgick EU:s tilläggsavgifter, tredje avgiften till EU, till 0,3 miljarder kronor, en ökning med knappt 0,1 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023. Avgiften består av en enhetlig uttagssats på vikten av plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns.

² Tullavgiften ingår inte under EU-avgiften utan den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

Transfereringar till EU-institutioner

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

- BNI-baserad avgift
- Mervärdesskattebaserad avgift
- Avgift för ej materialåtervunnen plast

4.1.2 Övriga utlandssektorn

Transfereringar till övriga utlandssektorn uppgick till 7 miljarder kronor tredje kvartalet 2024, vilket var en ökning med 0,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen hänförs till transfereringar till EU-länder.

Under anslaget *Biståndsverksamhet* ökade Sidas utgifter till Övriga länder med 0,3 miljarder kronor tredje kvartalet 2024. Utbetalningar från anslagsposterna *Multilaterala och internationella organisationer och fonder* och *Strategiskt inriktade bidrag* ökade med vardera 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023.

4.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Löpande transfereringar inom Sverige uppgick till 301 miljarder kronor tredje kvartalet, vilket var en ökning med 6 miljarder kronor (2 procent). Transfereringarna till hushåll, kommunsektorn och ålderspensionssystemet ökade. Transfereringarna till företagssektorn minskade med nästan 10 miljarder kronor, vilket i huvudsak berodde på att elstöd inte längre betalas ut.

4.2.1 Företagssektorn

Stöd till företagssektorn minskade med 10 miljarder kronor och uppgick till 9 miljarder kronor tredje kvartalet, vilket i huvudsak berodde på att elstöd inte längre betalas ut. Såväl anslags- som övrigfinansierade transfereringar till företag minskade.

Företagsstöd som går via nedsättningar på skattekontot minskade totalt med drygt 9 miljarder kronor tredje kvartalet. Det berodde främst på att drygt 10 miljarder kronor i elstöd till företag betalades ut tredje kvartalet förra året och någon motsvarande utbetalning gjordes inte tredje kvartalet i år. Övriga stöd via skattekontot ökade med knappt 1 miljard kronor. Ersättning till arbetsgivare för höga sjuklönekostnader slopas från och med 1 juli 2024. Eftersom ersättningen som huvudregel betalas ut kalenderåret efter det år som arbetsgivaren har haft kostnaderna så kommer huvuddelen av de sista utbetalningarna av ersättning göras

under 2025. Rätten till ersättning för sjuklönekostnader för anställda som omfattas av de så kallade särskilda högriskskyddet kvarstår.³

Lönebidrag och Samhall m.m. minskade med 0,8 miljarder kronor, varav drygt 1 miljard kronor på Arbetsförmedlingen, vilket huvudsakligen beror på att lönebidrag som beslutas från och med 2023 betalas ut via skattekontot (Skatteverket).

Elstöd till elintensiva företag minskade med 0,3 miljarder kronor. Inga medel har betalats ut under tredje kvartalet i år.

Transfereringar avseende *Mediestöd* minskade med 0,2 miljarder kronor. Sedan 1 januari finns ett nytt mediestöd som ersätter de tidigare press- och mediestöden. Ackumulerat per september är utbetalningarna av stöden i fas.

4.2.2 Kommunala sektorn

Stöd till kommunsektorn ökade med 8,5 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till 144 miljarder kronor. Anslagsfinansierade transfereringar uppgick till 67 miljarder kronor, vilket var nästan 5 miljarder kronor högre jämfört med motsvarande period föregående år. Kompensation för skattereduktioner ökade också med knappt 5 miljarder kronor medan momskompensationen minskade med 1 miljard kronor.

Primärkommuner

Löpande transfereringar till primärkommuner ökade totalt med drygt 6 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år och uppgick till 95 miljarder kronor. De anslagsfinansierade transfereringarna och kompensation för skattereduktioner ökade med 4 respektive 3 miljarder kronor. Momskompensationen minskade däremot med 0,5 miljarder kronor.

Anslaget *Kommunalekonomisk utjämning* betalas ut till kommuner och regioner med en tolfedel av årsbudgeten varje månad. Den kommunalekonomiska utjämningen blev nästan 3 miljarder kronor högre jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Utfallet uppgick till 30 miljarder kronor. Den högre utjämningen 2024 beror främst på en förstärkning av de generella statsbidragen till kommunsektorn⁴, där primärkommunernas del är 7 miljarder kronor för helåret 2024. Den högre utjämningen beror också bland annat på kompensation för minskade skatteunderlag till följd av förstärkningen av det förhöjda grundavdraget för personer som fyllt 66 år vid ingången av beskattningsåret samt på en förstärkning av äldreomsorgen.

³ Viktigare lagar och förordningar inför halvårsskiftet 2024, <https://www.regeringen.se/contentassets/fd2c8f544af04215b0155735f22e79ca/viktigare-lagar-och-forordningar-infor-halvarsskiftet-2024.pdf>

⁴ Budgetpropositionen för 2024, Prop. 2023/24:1.

Statligt stöd till vuxenutbildning ökade med nästan 2 miljarder kronor, vilket huvudsakligen berodde på att motsvarande utbetalning gjordes fjärde kvartalet 2023. Tilldelade medel är också högre 2024.

Utbetalningar under anslaget *Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling* ökade med 0,3 miljarder kronor. Ökningen berodde på att tilldelningen har ökat 2024 och nästan hälften av den ökade tilldelningen betalades ut tredje kvartalet.

Elstöd via nedsättning på skattekonto minskade med 1,2 miljarder kronor. Det berodde främst på att 1,2 miljarder kronor i elstöd till primärkommuner betalades ut tredje kvartalet förra året och någon motsvarande utbetalning gjordes inte tredje kvartalet i år.

Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola minskade med 0,4 miljarder kronor vilket avsåg anslagsposten *Kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan* och berodde på kvartalsförskjutningar av betalningen.

Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. minskade med 0,4 miljarder kronor. Det berodde bl.a. på att Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd betalade ut motsvarande stöd under tidigare kvartal i år men tredje kvartalet förra året. Det handlar om medel för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser.

Inga bidrag avseende *Statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg*, under anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* betalas ut 2024, en minskning med 0,3 miljarder kronor.

Regioner

Löpande transfereringar till regioner uppgick till 49 miljarder kronor vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet förra året. De anslagsfinansierade transfereringarna och kompensation för skattereduktioner ökade med 1 respektive nästan 2 miljarder kronor. Momskompensationen minskade däremot med 0,6 miljarder kronor.

Den kommunalekonomiska utjämningen blev drygt 1 miljard kronor högre jämfört med motsvarande kvartal föregående år och utfallet uppgick till 12 miljarder kronor. Precis som för primärkommunerna beror den högre utjämningen 2024 främst på en förstärkning av det generella statsbidraget till kommunsektorn, där regionernas del är 3 miljarder kronor för helåret 2024.

Bidrag för läkemedelsförmånerna blev nästan 10 miljarder kronor, en ökning med 0,7 miljarder kronor.

Elstöd via nedsättning på skattekonto minskade med 0,2 miljarder kronor. Det berodde främst på att 0,2 miljarder kronor i elstöd till regioner betalades ut tredje kvartalet förra året och någon motsvarande utbetalning gjordes inte tredje kvartalet i år.

Utbetalningar under anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* uppgick till knappt 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet, en minskning med 0,4 miljarder kronor. Tredje kvartalet skedde inga utbetalningar under anslaget förutom till Folkhälsomyndigheten avseende beredskapsläkemedel (covid-19). Inom anslaget har många specialdestinerade bidrag ersatts av ett nytt, mer allmänt statsbidrag, *Sektorsbidrag hälso- och sjukvård*. Första kvartalet betalades 3 miljarder kronor ut till regionerna. Anslaget tillfördes ytterligare medel i och med Vårändringsbudgeten 2024 och ytterligare 6 miljarder kronor betalades ut andra kvartalet. Syftet är att förbättra regionernas ekonomiska förutsättningar och undvika uppsägningar i hälso- och sjukvården.

Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna minskade med 0,5 miljarder kronor och uppgick till 0,1 miljarder kronor. *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* minskade med 0,1 miljarder kronor och inga utbetalningar gjordes under det tredje kvartalet i år.

Kompensation för skattereduktioner

Kompensation för skattereduktionerna till kommuner och regioner ökade med 5 miljarder kronor till 57 miljarder kronor tredje kvartalet. Förändringen förklaras främst av högre skatteintäkter 2024 och därmed högre skattereduktioner, främst jobbskatteavdraget. Andelen till primärkommuner ökade med 3 miljarder kronor till 39 miljarder kronor och delen till regioner ökade med 2 miljarder kronor till 18 miljarder kronor.

Skattereduktioner

När Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS2010) infördes år 2014 höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal.

Skatterna redovisas per sektor, fördelat på stat, kommun och ålderspensionssystemet. Det innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktioner för underskott av kapital gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför skattereduktionerna räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget.

Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste kommunerna kompenseras med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion som räknas av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Från och med beräkningen av första kvartalet 2024 har hanteringen av skattereduktioner harmoniserats ytterligare. Tidigare gjordes enbart justeringar för jobbskatteavdrag samt RUT och ROT i nationalräkenskaperna. I och med denna beräkning hanteras samtliga skattereduktioner på ett likartat sätt. Störst påverkan kommer fortfarande från jobbskatteavdraget men även reduktioner för underskott av kapital påverkar signifikant. Finansiellt sparande är opåverkat av förändringarna.

Kommunmoms

Utvecklingen av kommunmomsen följer normalt sett utvecklingen av kommunernas och regionernas konsumtion av varor och tjänster. Momsen till primärkommuner minskade med 0,5 miljarder kronor medan momsens till regioner minskade med 0,6 miljarder kronor. Totalt uppgick momsens till 20 miljarder kronor.

4.2.3 Hushållssektorn

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 5 miljarder kronor, 6 procent, tredje kvartalet. Transfereringarna uppgick till totalt 99 miljarder kronor.

360 000 personer inskrivna som arbetslösa

I slutet av september var ungefär 360 000 personer inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Det var nästan 28 000 personer fler jämfört med september 2023. Antal nya inskrivna arbetssökande ökade med nästan 4 000 personer och uppgick till ungefär 40 000 personer i slutet av september. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften uppgick arbetslösheten för åldrarna 16-65 år till 6,8 procent september 2024 jämfört med 6,3 procent motsvarande period 2023. Enligt SCB:s statistik från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) ökade arbetslösheten även tredje kvartalet och antalet arbetslösa ökade med 41 000 personer jämfört med motsvarande kvartal föregående år, vilket gav ett arbetslöshetstal på 8,0 procent.

Statens kostnader för transfereringar påverkas av inflationen

Statens kostnader för transfereringar knutna till prisbasbeloppet påverkas av inflationen. Prisbasbeloppet ska räknas upp med KPI i juni året före det år som beloppet gäller, enligt socialförsäkringsbalken (2010:110), i syfte att värdesäkra vissa delar av transfereringssystemet. Värdesäkringen sker med viss fördröjning eftersom

beloppet fastställs med ett halvårs eftersläpning. Det rör bl.a. föräldrapenning, sjukpenning, statlig ålderspensionsavgift, sjuk- och aktivitetsersättning och garantipension.⁵

Hushållens ideella organisationer

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer ökade med knappt 2 miljarder kronor tredje kvartalet och uppgick till drygt 10 miljarder kronor.

Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidragen till a-kassorna ökade med knappt 2 miljarder kronor, och uppgick till ungefär 5,5 miljarder kronor tredje kvartalet 2024.

Bidrag till folkbildningen redovisas från och med 2024 under två anslag. Även detta kvartal betalades ungefär 0,6 miljarder kronor ut under det nya anslaget *Statsbidrag till folkhögskolor* samtidigt som motsvarande minskning sågs på anslaget *Statsbidrag till studieförbund*.

Hushåll

Transfereringarna till hushåll uppgick till 89 miljarder kronor tredje kvartalet 2024, vilket var nära 4 miljarder kronor högre jämfört med tredje kvartalet 2023.

Högre pensionsutbetalningar 2024

Pensionsmyndighetens utbetalningar till pensionärer ökade med 2 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2023. Det förklaras främst av att prisbasbeloppet ökat med 9,1 procent 2024 men även av att boendekostnaderna är högre 2024.

⁵ Konjunkturläget December 2022.

Tabell 5 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Miljarder kronor

Typ av stöd	2023 Kv3	2024 kv3	Förändring	Regelförändring
Garantipension till ålderspension	6,5	8,3	1,8	Höjt prisbasbelopp 2024 (+9,1 procent).
Efterlevandepensioner till vuxna	2,1	2,0	- 0,1	Änkepensionen är under avveckling (utgör 90 procent av posten).
Bostadstillägg till pensionärer	3,4	3,5	0,1	Förändringen förklaras av högre boendekostnader.
Äldreförsörjningsstöd	0,3	0,3	0	Höjt prisbasbelopp 2024 samt högre boendekostnader.
Inkomstpensionstillägg	1,5	1,5	0	Tillägget minskade med 17 mnkr. Förmånsbeloppet indexeras inte. Det innebär att utgiftsförändringar främst förklaras av förändringar av antalet pensionärer och inkomstfördelningen hos de som är berättigade till förmånen.

Föräldraförsäkring

De totala utgifterna för *Föräldraförsäkring* ökade med 0,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till drygt 12 miljarder kronor tredje kvartalet. Ökningen berodde på högre ersättningsnivåer till följd av högre löner och taket som följer prisbasbeloppet. Både *Föräldrapenning* och *Tillfällig föräldrapenning* ökade.

Transfereringar avseende *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* uppgick till nästan 12 miljarder kronor och ökade med drygt 1 miljard kronor. Ökningen förklarades till stor del av att prisbasbeloppet är högre 2024. Dessutom var det fler personer som fick sjukersättning jämfört med tredje kvartalet 2023.

Sjukpenning och rehabilitering

Utgifterna under anslaget *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* uppgick till drygt 11 miljarder kronor, en ökning med 0,6 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Utgifterna för *Sjukpenning* ökade med 0,6 miljarder kronor. Utgifterna ökade både på grund av fler sjukskrivna och på grund av en högre medelersättning per sjukskriven. Bidragande till ökningen, av *Sjukpenning*, var också att rehabiliteringspenningen fortsatte att minska med anledning av ändrad tolkning av regelverket och de försäkrade ersätts nu istället med sjukpenning. Den nya tolkningen innebär att försäkrade enbart kan få rehabiliteringspenning i den omfattning som åtgärden förhindrar arbete. Försäkrade kan samtidigt ansöka om och beviljas sjukpenning och när det sker samordnas utbetalningen av förmånerna.

Rehabiliteringspenning minskas då med det belopp den försäkrade för samma tid får sjukpenning.

Kostnader för statlig assistansersättning uppgick till knappt 8 miljarder kronor, en ökning med 0,4 miljarder kronor. Det beror på att både genomsnittligt antal timmar per mottagare och schablonbeloppet är högre 2024 jämfört med 2023.

Studiemedel och omställningsstudiestöd

Utbetalningarna under anslaget *Studiemedel* ökade med drygt 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Det berodde dels på att prisbasbeloppet höjdes 2024, vilket påverkar den genomsnittliga utbetalningen av studiemedel men också på att antalet studerande vid högskolor och universitet ökat, vilket också är en följd av utvecklingen på arbetsmarknaden. *Omställningsstudiestödet* uppgick till drygt 0,1 miljarder kronor vilket var en ökning jämfört med motsvarande period föregående år. De första utbetalningarna av stödformen gjordes första kvartalet 2023.

Omställningsstudiestödet finansieras med medel från anslaget *Studiemedel*.

Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957 uppgick till 0,2 miljarder kronor tredje kvartalet. Merparten av kompensationen betalades ut under andra kvartalet i år men mindre belopp betalas ut både tredje och fjärde kvartalet. Transfereringen avser kompensation till personer födda 1957 eftersom de inte fick del av det förhöjda grundavdraget inkomstår 2023. Storleken på kompensationen beräknas utifrån fastställd förvärvsinkomst och den skattesats som gäller i respektive kommun inkomståret 2023. Förordning (2024:406) om kompensation till personer födda 1957 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag. Utbetalningar sker via skattekontot.

Bidrag till lönegarantiersättning ökade med 0,3 miljarder kronor vilket beror på att antalet konkurser och rekonstruktioner ökat och fler personer har fått utbetald lönegaranti från länsstyrelserna.

Utbetalningarna av *Statliga tjänstepensioner m.m.* ökade med 0,3 miljarder kronor. Det beror bl.a. på att vissa förmåner som belastar anslaget årligen indexerar med prisbasbeloppets förändring och prisbasbeloppet höjdes kraftigt 2024.

Utgifterna för *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* ökade med 0,2 miljarder kronor. Utgifterna är högre eftersom antalet mottagare ökat. Ersättningsnivån är också högre eftersom prisbasbeloppet är högre.

Bidrag i form av *Klimatbonus* minskade med 1,7 miljarder kronor till följd av den pågående utfasningen av bonusen. Utfallet för anslaget uppgick till 0,1 miljarder kronor tredje kvartalet. Under tredje kvartalet 2024 togs drygt 3 000 beslut om

klimatbonus vilket kan jämföras med tredje kvartalet 2023 då det togs drygt 37 000 beslut. Förordningen om klimatbonusbilar upphörde den 1 april 2024. Bonus kan betalas ut för klimatbonusbilar som köpts eller beställts senast den 8 november 2022 och har ställts på senast den 31 mars 2024. Sista dag då ansökan om bonus ska ha inkommit var den 31 maj 2024. Det datumet har dock ingen effekt på utbetalningarna då klimatbonus betalas ut tidigast sex månader efter den dag bilen ställts på för första gången. Tilldelade medel för klimatbonus uppgår till totalt 1,3 miljarder kronor för 2024 vilket motsvarar utbetalda bidrag till och med tredje kvartalet 2024. Transportstyrelsen har äskat ytterligare medel för 2024 för att kunna betala ut bonus för de återstående ansökningar som inkom före 31 maj 2024.

4.2.4 Ålderspensionssystemet

Tredje kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med drygt 2 miljarder kronor till knappt 40 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet ökade med 0,3 miljarder kronor och uppgick till 7 miljarder kronor.

Fördjupning: Ålderspensionssystemet

Under utgiftspunkten ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

4.2.5 Subventioner

Subventioner avser bidrag till kommuner, regioner och staten avseende arbetsmarknadsstöd. Bidragen redovisas som nedsättningar på skattekonto från Skatteverket avseende anställningsstöd, höga sjuklönekostnader, nystartsjobb eller yrkesintroduktionsstöd. Även lönebidrag krediteras arbetsgivarens skattekonto vid beslut från och med 1 januari 2023. Tidigare redovisades lönebidrag som bidrag från Arbetsförmedlingen.

Subventionerna uppgick till drygt 1 miljard kronor tredje kvartalet, vilket är ungefär samma nivå som motsvarande period föregående år.

4.3 Kapitaltransfereringar till utlandssektorn

Kapitaltransfereringar till utlandssektorn uppgick under tredje kvartalet 2024 till 0,1 miljarder kronor, vilket är 2 miljarder kronor lägre än motsvarande kvartal 2023. Minskningen beror på en justering av RRF-planen, där utgifter som ska finansieras av återhämtningsfonden har dragits ner. Istället för att minska intäkterna redovisades

dessa utgifter som kapitaltransfereringar till EU-länder under tredje kvartalet 2023, vilket då påverkade statens finansiella sparande negativt.

4.4 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Under tredje kvartalet 2024 uppgick kapitaltransfereringar inom Sverige till knappt 27 miljarder kronor, en ökning med 23 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023. Under kvartalet minskade kapitaltransfereringarna till företagssektorn med 2 miljarder kronor, men ökade med 25 miljarder kronor på grund av kapitaltillskottet till Riksbanken. I september utbetalades kapitaltillskottet på 25 miljarder kronor från det nya anslaget *Återställning av Riksbankens eget kapital*.

Under anslaget *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* minskade Boverket sina utbetalningar till privata företag m.fl. med 1 miljard kronor jämfört med motsvarande kvartal 2023. Även Naturvårdsverket minskade sina utbetalningar till privata företag m.fl., med 0,3 miljarder kronor, under anslaget *Klimatinvesteringar*.

Trafikverket minskade sina utbetalningar till kommunala bolag med 0,4 miljarder kronor under kvartalet, under anslaget *Trängselskatt i Stockholm*.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.